

РАДА ДИРЕКТОРІВ ДЕРЖАВНИХ ЦИРКОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

01135, місто Київ, площа Перемоги, 2 телефон: (044) 536-23-00 email: forum@circus.kiev.ua

№ 50 від «10» грудня 2021 року

**Голові Верховної Ради України
Руслану Стефанчуку**

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Вельмишановний Руслане Олексійовичу!

Циркова спільнота дуже стурбована інформацією, поширеною ЗМІ щодо запитів організації «UAnimals», а саме - їх пропозицією щодо внесення до порядку денного законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань захисту тварин від жорстокого поводження у розважальній діяльності» №5409 та Вашого позитивного відношення до цього проекту в тому вигляді, який він має зараз.

Просимо Вас приділити увагу нашій точці зору на даний законопроект, яку поділяють тисячі працівників нашої індустрії, а також мільйони громадян нашої Країни.

Хочемо зазначити, що аудиторія громадян, які люблять український цирк із тваринами - чітко відображається в показниках дев'яти державних циркових підприємств. Кожного нового року та в інші сезони наші циркові підприємства відвідують сотні тисяч глядачів. Якщо в будь-якому місті, де розташовано цирк, зробити опитування пересічних громадян від мала до велика, то кожен знайде декілька теплих слів про свій відпочинок у цирку, про вражаючих гімнастів, клоунів, солодку вату, а також про дресирувальників і їх партнерів - тварин. До речі, у зв'язку із тим, що зооактивісти мають іншу думку з приводу використання тварин у цирках, державні цирки провели відповідне опитування серед глядачів, навіть із одержанням підписів щодо підтримки залишення можливості такого використання тварин. Кожен глядач ставив свій підпис, про що складено відповідні документи. Інша річ – приватні шапіто

або пересувні звіринці, де відповідальність за гуманне ставлення та утримання тварин у кращому випадку несе господар такого закладу.

Окрім того, можна запитати будь-якого касира будь-якого державного цирку: які два перших питання глядача - і сто років тому, і за часів сьогодні? 1. Яка вартість квитків? 2. Які у виставі будуть тваринки?

До речі, треба обов'язково враховувати, що культура та мистецтво використання тварин у державних циркух України, а відповідно - любов та звичка глядача бачити цирк в Україні саме із тваринами, дійсно має сторічну історію. Як приклад, можна навести Одеський державний цирк, якому майже 150 років. Багатотисячна глядацька аудиторія українських державних циркових підприємств просто втратить бажання відвідувати те, до чого вона не звикла, без тієї картинки, яка їй люба. Прикладом є експерименти тих чи інших цирків щодо проведення циркових програм, до речі - дуже високого класу, але без використання жодних тварин. Наслідки для індустрії стануть катастрофічні, а ми втратимо цілий кластер артистів-дресирувальників, історія династій яких бере початок із XIX століття. Окрім того, враховуючи втрати такого значного для українського цирку елемента як дресура, інші представники - артисти інших циркових жанрів, або просто залишаться без роботи, або шукатимуть її за межами нашої Країни, оскільки глядач не сприйматиме таких різких змін. З урахуванням вищевикладеного, постає питання і щодо актуальності роботи й самих державних циркових підприємств та долі їх працівників, багато з яких також поклали своє життя на цю важку але улюблену і саме для них найкращу роботу в світі.

Окремо слід зазначити, що є люди і з іншою точкою зору, прикладом - зоозахисники, які відносяться до тих чи інших громадських організацій, відсоток яких дуже маленький і точно не перевищує навіть відсоток від циркових глядачів та прихильників цирків із тваринами. Зоозахисники прагнуть заборони використання дресированих тварин в усіх циркух, в тому числі – у державних. Щоб в один момент заборонити це, не звертаючи уваги на вподобання інших людей, вони роблять гучні заяви про знущання над тваринами, не надаючи жодних доказів, або надаючи відеодокази з цирків однієї країни-агресора, вони не хочуть самі приходити на численні запрошення дресирувальників і спостерігати за методиками гуманного виховання та тренування тварин, вони не надають жодних відповідей стосовно майбутнього артистів-дресирувальників, які фактично втратять роботу, стосовно майбутнього тварин у разі їх заборони, не замислюються, хто їх буде годувати і за чий рахунок, куди фізично діти цих тварин, які також на протязі чотирьох-п'яти поколінь зростають у родинах дресирувальників та непристосовані до життя на волі, або в інших умовах, ніж із дресирувальником. І, як зазначалось вище, це - руйнування цілої ланки циркового мистецтва, яке так довго формувалось, численні труди людей по розробці методів тренування тих чи інших тварин, які не передбачають знущання або жорстокого поводження з ними, норми годування, які є обов'язковими для кожного дресирувальника або цирку, в якому проводиться захід.

Ці люди з власними вподобаннями не звертають увагу на думку інших. До речі, мітинги, які проводять відповідні організації під стінами цирків, складаються з 10-40 молодиків, з кількості яких точно не можна говорити про представлення ними всіх вікових та інших категорій суспільства. В свою чергу на ті ж циркові заходи тільки в один день до закладу культури можуть завітати від 1000 до 2000 глядачів в залежності від того чи іншого державного цирку.

Можна лише здогадуватись про дійсну мету цих людей, а скоріше - тих людей, які стоять за їх спинами. Ми вважаємо, що ці «люди за спинами» чудово розуміють наслідки заборони використання тварин в державних цирках і саме ці наслідки є їх інтересом, такі ж наслідки очікують і на величезну корпорацію «Макдональдз», якщо якісь організації доб'ються заборони використання будь якого м'яса в гамбургерах. А якщо у державні цирки перестане ходити глядач – зоозахисники, або організації, які за ними стоять – ініціюватимуть приватизацію майнових комплексів державних циркових підприємств в центрах Києва, Харкова, Дніпра, Одеси, Львову, Кривого Рогу і Запоріжжя.

Таким чином, ці люди, ці організації - нічого реального не пропонують, не надають відповідей, нічого вічного не створюють, а ставлять собі одну дійсну мету **РУЙНУВАТИ**.

Окремо слід відзначити, що в цілому заборона використання тварин може мати своє місце у випадку її гуманного просування, адже гуманність – це любов до всього живого - і до тварин, і до людей. Зокрема, ми вважаємо правильним та продуманим чинний Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період 2030 року» № 2697-VIII, яким передбачено введення заборони використання саме диких тварин у цирках, а також іншій комерційній діяльності публічного характеру з 2030 року, крім стаціонарних зоопарків.

Таким чином, прийнявши відповідні зміни, до 2030 року буде надано час, як державним цирковим підприємствам, так і артистам переформувати свою діяльність, вирішити питання щодо тварин, а глядачам - звикнути до нового цирку, який буде або тільки із свійськими тваринами або зовсім без тварин.

Шановний Руслане Олексійовичу, цей час має дуже вагомe значення як для індустрії, культури і мистецтва так і для багатьох тисяч людей. Дуже просимо Вас уважно віднестись до всіх нас, а також в межах Вашої компетенції допомогти, надавши цей час!

З повагою,

Голова
Ради директорів

Сергій Кабаков

